

Brüssel, 14.3.2019
COM(2019) 143 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Finantsinstrumentide turgude määruse (MiFIR) kohane erand Hiina Rahvavabariigi
Keskpangale**

1. SISSEJUHATUS

Finantsinstrumentide turgude määrus¹ (edaspidi „MiFIR“) ja finantsinstrumentide turgude direktiiv² (edaspidi „MiFID 2“) avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 12. juunil 2014, need jõustusid 2. juulil 2014 ja neid hakati kohaldama 3. jaanuarist 2018.

MiFID 2 / MiFIRiga on loodud turustruktuur, millega püütakse tagada, et kauplemine toimub alati, kui see on asjakohane, reguleeritud platvormidel ning et see on tõhusa ja õiglase hinnakujunduse tagamiseks läbipaistev.

Selle raames on MiFIRiga tehtud erand kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest reguleeritud turgudele, turukorraldajatele ja investeerimisühingutele mittekapitaliinstrumentide puhul seoses tehingutega, mille vastaspool on Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liige ning see tehing on tehtud, viimaks ellu raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitikat, milleks kõnealune EKPSi liige on seaduslikult volitatud ning kui kõnealune liige on oma vastaspoolt eelnevalt teavitanud, et tehingu suhtes tehakse erand. Peale selle on MiFIRiga antud komisjonile õigus laiendada seda erandit kolmandate riikide keskpankadele, kui eeltingimused on täidetud.

Selleks tellis Euroopa Komisjon Euroopa Poliitikauuringute Keskuselt ja Bologna Ülikoolilt välisuuringu kolmandate riikide keskpankade ja muude asutuste suhtes turukuritarvituse määruse (MAR) ja finantsinstrumentide turgude määruse (MiFIR) alusel kohaldatavate erandite kohta (edaspidi „uuring“).³ Uuring põhineb küsitlusel ja uurimistööl. Uuringus analüüsitakse kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse reegleid, mis kehtivad kolmandate riikide keskpankade kauplemisele mittekapitaliinstrumentidega, samuti seda, millises ulatuses need keskpangad kauplevad nende instrumentidega liidus.

9. juunil 2017 vastu võetud aruandes⁴ järeltas komisjon, et on asjakohane teha erand MiFIRi kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest kooskõlas MiFIRi artikli 1 lõikega 9 kolmandate riikide keskpankadele järgmistes jurisdiktsioonides: Austraalia, Brasiilia, Kanada, Hongkongi erihalduspiirkond, India, Jaapan, Mehhiko, Singapur, Korea Vabariik, Šveits, Türgi ja Ameerika Ühendriigid – ja Rahvusvaheliste Arvelduste Panga puhul. 14. juunil 2017 vastu võetud delegeeritud määrusega (EL) 2017/1799 tehti erand MiFIRi kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest kooskõlas MiFIRi artikli 1 lõikega 9 kolmandate riikide keskpankadele eespool nimetatud kolmandates riikides.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014).

³ <https://www.ceps.eu/publications/study-exemptions-third-country-central-banks-and-debt-management-offices-under-mifir>

⁴ COM(2017) 298 final.

2. ARUANDE ÕIGUSLIK ALUS: MiFIRi ARTIKLI 1 LÕIGE 9

Hiina Rahvavabariigi Keskpang (Hiina Rahvapank) ei esitanud komisjoni määruse (EL) 2017/1799 koostamise ajal komisjonile hindamiseks piisavat teavet, sh eelkõige oma kauplemistegevuse kohta ELis. Augustis 2018 esitas Hiina Rahvapank MiFIRi artikli 1 lõike 9 kohase hindamise lõpuleviimiseks vajalikud andmed. Hiina Rahvapangalt saadud lisamaterjale arvesse võttes hinnati käesolevas aruandes, kas on asjakohane teha Hiina Rahvapangale erand MiFIRi kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest kooskõlas MiFIRi artikli 1 lõikega 9.

MiFIRi artikli 1 lõikega 6 on kehtestatud erand kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse reeglitest tehingute puhul, mille vastaspool on Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liige ning see tehing on tehtud, viimaks ellu raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitikat, milleks kõnealune EKPSi liige on seaduslikult volitatud ning kui kõnealune liige on oma vastaspoolt eelnevalt teavitanud, et tehingu suhtes tehakse erand.

Peale selle on MiFIRi artikli 1 lõikega 9 antud komisjonile õigus „võtta artikli 50 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada lõike 6 kohaldamisala muudele keskpankadele.

Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. juuniks 2015 aruande, milles hinnatakse kolmandate riikide keskpankade, mis käesoleva lõike kohaldamisel hõlmab Rahvusvahelist Arvelduste Panka, tehingute kohtlemist. Aruanne sisaldab nende seadusest tulenevate ülesannete ja nende liidusiseste kauplemismahtude analüüsi. Aruandes

a) määratakse kindlaks asjaomastes kolmandates riikides kohaldatavad sätted seoses keskpanga tehingute, sh EKPSi liikmete poolt nendes kolmandates riikides sooritatud tehingute kohustusliku avalikustamisega, ning

b) hinnatakse liidus kohustusliku avalikustamise nõuete võimalikku mõju kolmanda riigi keskpanga tehingutele.

Kui aruandes jõutakse järeldusele, et lõikes 6 esitatud erand on vajalik tehingute puhul, mille vastaspooleks on raha- ja valuutapoliitikat ning finantsstabiilsuse tagamise meetmeid teostav kolmanda riigi keskpang, sätestab komisjon, et kõnealust erandit kohaldatakse ka nimetatud kolmanda riigi keskpanga suhtes.“

3. HIINA RAHVAPANGA OLUKORRA ANALÜÜS

Hindamisel kasutatud kriteeriumid

MiFIRi artikli 1 lõikes 9 sätestatud volituse kohane kindlaksmääratud jurisdiktsioonide analüüs põhineb kahel põhikriteeriumil, mis olid komisjoni tehtud hindamisel äärmiselt olulised:

- a. keskpanga tehingute kohustuslikku avalikustamist käsitlevad reeglid: keskpanga tehingute suhtes kohaldatav turu läbipaistvust käsitlev kord (edaspidi „turuläbipaistvus“)

ja/või keskpankade tegevusraamistiku läbipaistvust käsitlev kord (edaspidi „tegevuse läbipaistvus“) ning

- b. vajadus erandi järele: selliste tehingute maht, mille keskpank tegi ELi vastaspoolte või ELis noteeritud finantsinstrumentidega.

Hindamisel peeti nende kahe kriteeriumi täitmist ülioluliseks, kuna need kajastavad MiFIRi artikli 1 lõikes 9 sätestatud tegureid. Sellega seoses hõlmab turu läbipaistvus üksikute väärtpaberitega seotud tehingute läbipaistvust, samas kui tegevusläbipaistvus osutab laiematele läbipaistvusreeglitele, mis juhivad keskpanga tegevust. Võttes arvesse MiFIRi eesmärgi ja kohaldamisala, peeti seepärast vajalikuks analüüsida regulatiivseid nõudeid, mis käsitlevad turu läbipaistvust seoses tehingutega, ja tegevusraamistiku läbipaistvust, et hinnata, kuivõrd asjakohane on teha MiFIRi artikli 1 lõike 9 punkti a kohane erand kolmanda riigi keskpankadele. Peale selle on vastavalt MiFIRi artikli 1 lõike 9 punktile b oluline asjaomase kolmanda riigi keskpanga ja ELi vaheliste tehingute maht, kuna see näitab liidus kehtivate kohustusliku avalikustamise nõuete võimalikku mõju kolmanda riigi keskpanga tehingutele.

Võttes arvesse MiFIRi nõudeid ja eesmärgi, vaadeldi veel ka järgmisi kriteeriume:

- i) sellise teavitamiskorra olemasolu, mille alusel annab kolmanda riigi keskpank ELi vastaspooltele teada, et tehingu suhtes tehakse erand;
- ii) kolmanda riigi keskpanga suutlikkus eristada MiFIRis määratletud oluliste poliitikaeesmärkide rakendamiseks tehtavaid tehinguid üksnes investeerimise eesmärgil tehtavatest tehingutest ning
- iii) kas kolmanda riigi keskpankadele saab vaadeldavas jurisdiktsioonis teha sarnase erandi.

Neid lisakriteeriume hinnati, võttes arvesse MiFIRi nõudeid ja eesmärgi. Eelkõige analüüsiti hinnangus seda, kas kolmanda riigi keskpank oli kehtestanud teavitamiseks korra, mille alusel anda ELi vastaspooltele teada, et tehingu suhtes tehakse erand. MiFIRi alusel ei saa teha MiFIRi artikli 1 lõike 6 kohast erandit keskpangale, kui see teeb tehinguid üksnes investeerimise eesmärgil. Seepärast kaaluti hinnangus, kas kolmanda riigi keskpangad suudavad eristada regulatiivsetel ja investeerimise eesmärgil tehtavaid tehinguid. Samuti hinnati kohustusliku erandi tegemise võimalust kolmanda riigi kauplemiskohtades kauplevate keskpankade puhul, arvestades avalikustamise nõuetega turule avalduvat mõju ja selle võimalikke tagajärgi rahapoliitikale.

Kriteeriume on üksikasjalikumalt kirjeldatud Euroopa Poliitikauuringute Keskuse uuringus.

Hiina Rahvapanga kohta koostatud analüüsi kokkuvõte

Komisjon on jõudnud järeldusele, et Hiina Rahvavabariigis kehtib õigusraamistik, mis võimaldab piisaval tasemel läbipaistvust.⁵ Lisaks on Hiina Rahvavabariigist tulenev kauplemistegevus ELis nii oluline, et see õigustab Hiina Rahvapangale kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest erandi tegemist.

Allpool on lühidalt kokku võetud Hiina Rahvapanga analüüsi tulemused, lähtudes eespool nimetatud kriteeriumidest.

Põhikriteeriumid

Hiina Rahvapank on äriühingu võlakirjade ja muude väärtpaberite puhul kehtestanud reaalses kohaldatavad läbipaistvusnõuded. Börsiväliste tehingutega ei kaasne turuosalistele avalikustamise kohustusi. Siiski on Hiina välisvaluuta kaubandussüsteemil ehk riiklikul pankadevahelise maksete rahastamise keskusel juurdepääs igasugusele tehinguteabele ning ta võib selle teabe avalikustada. Tegevuse läbipaistvus saavutatakse avalike teadaannetega avaturuoperatsioonide ja lühiajaliste likviidsustehingute tulemuste kohta.

Euroopa Komisjon on saanud andmeid Hiina Rahvapanga kauplemistegevuse kohta ELi finantsturgudel ja ELi vastaspooltega. Hiina Rahvapanga ja ELi vastaspoolte vahelise kauplemise maht on suur.

Lisakriteeriumid

Läbipaistvusnõuetest ei saa teha erandit teiste riikide Hiinas kauplevatele keskpankadele.

Hiina Rahvapank saab eristada poliitilistel eesmärkidel tehtud tehinguid muul eesmärgil (eelkõige investeerimiseks) tehtud tehingutest, mille osakaal on vähetähtis.

Lisaks kehtib teavitamiskord, mille alusel teavitatakse ELi vastaspooli sellest, et tehingutele ei kehti läbipaistvusnõuded.

Kriteeriumide ülevaade

Põhikriteeriumid	Turu läbipaistvus	keskmine
	Tegevuse läbipaistvus	keskmine
	Vajalikkus	jah
Muud kriteeriumid	Eristamine tehingu eesmärgi alusel	jah

⁵ Käesoleva aruande eesmärk ei ole hinnata, kas eespool nimetatud jurisdiktsioonis kehtivad läbipaistvuse reeglid, mida saaks pidada samaväärseks MiFIRi alusel kohaldatavate reeglitega. Käesoleva aruande järeldused ei piira mis tahes sellise hindamise tegemist. Käesoleva hindamise raames piisab, kui asjaomases jurisdiktsioonis kehtib avalikustamist käsitlev raamistik.

	Teavitamiskord	jah
	Erand teiste riikide keskpankadele	ei
	Täitmise liik	kahepoolne (50–100 %) kauplemiskohad (10–50 %)
	Maksuvabastus	jah

4. JÄRELDUSED

Saadud teabe alusel on komisjon seisukohal, et on asjakohane teha Hiina Rahvapangale erand MiFIRi kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest vastavalt MiFIRi artikli 1 lõikele 9.

See järeldus ei takista selle muutmist tulevikus, võttes arvesse kolmandate riikide pankade esitatud uusi tõendeid ja muutusi kolmandate riikide õigusaktides või muutunud asjaolusid. Sellised sündmused võivad tõstatada vajaduse vaadata läbi selliste kolmandate riikide keskpankade loetelu, kelle suhtes on tehtud erand.